

Libris.RO

Colecție coordonată de
LAVINIA BETEA

Respect pentru oameni și cărți

CORINT
BOOKS

Eunsun Kim
Sébastien Falletti

PRIN DESERT SPRE LIBERTATE

Fuga mea din Coreea de Nord

Traducere de Mihnea Gafița
Cuvânt-înainte de Alina Pavelescu

CORINT
BOOKS

—2017—

Respect pentru oameni și cărți

Cuprins

<i>Cuvânt-înainte</i> de Alina Pavelescu.....	5
<i>Testament la unsprezece ani</i>	11
Capitolul 1 — <i>Scrisul ca mărturie</i>	17
Capitolul 2 — <i>Am fost o elevă bună</i>	23
Capitolul 3 — <i>În țara lui Kim</i>	33
Capitolul 4 — <i>„O să murim toate”</i>	41
Capitolul 5 — <i>Fuga</i>	49
Capitolul 6 — <i>Ești kotjebi! Rușine!</i>	56
Capitolul 7 — <i>Exilul</i>	68
Capitolul 8 — <i>Am fost vândute</i>	79
Capitolul 9 — <i>Frățiorul meu</i>	92
Capitolul 10 — <i>Reîntoarcerea în infern</i>	102
Capitolul 11 — <i>Pe fugă</i>	110
Capitolul 12 — <i>Visând la Coreea de Sud</i>	126
Capitolul 13 — <i>Drumul prin deșert</i>	133
Capitolul 14 — <i>Ultima încercare</i>	153
Capitolul 15 — <i>Noua mea viață</i>	166
Capitolul 16 — <i>Vise de realizat</i>	185
<i>Epilog</i>	189
<i>Mulțumiri</i>	201
<i>Cuprins</i>	203

Testament la unsprezece ani

Decembrie 1997. De aproape o săptămână, eram singură în apartamentul nostru mic și înghețat din Eundeok, orașul din Coreea de Nord în care mă născusem. Cu excepția unei măsuțe de cafea și a unui șifonier de lemn, părinții mei vânduseră toată mobila, ca să cumpere de mâncare și să ne umplem burțile. Până și covorul dispăruse, așa că dormeam direct pe podeaua de ciment, într-o făcătură de sac de dormit, însălat din haine vechi. Pereții erau cu desăvârșire goi, în afară de două portrete înrămate și atârinate alături unul de celălalt – al „Eternului Președinte” Kim Il-Sung* și al succesoriului său, „Iubitul Conducător” Kim Jong-Il**, care se uitau de sus la mine. Să fi vândut și acele portrete ar fi trecut drept un sacrilegiu, care se pedepsea cu moartea.

Chiar dacă se lăsa deja întunericul în acea după-amiază de decembrie târziu, încă reușeam să văd ce scriam. Odată soarele

---

* Kim Il-sung (1912-1994), liderul suprem al R.P.D. Coreene din 1949 până la moartea sa. Poartă titlul onorific de „Președinte Etern” din 1998. În România comunistă, era cunoscut sub numele de Kim Ir-Sen (n. tr.).

** Kim Jong-Il (1941-2011), fiul lui Kim Il-Sung, a fost liderul suprem al R.P.D. Coreene din 1994 până la moartea sa și a fost urmat la conducere de fiul său, Kim Jong-Un (n. 1983), actualul lider suprem al R.P.D. Coreene (n. tr.).

apus, n-aș mai fi văzut nimic – nu mai aveam curent electric în apartament, și-apoi becurile se duseseră și ele de ceva timp. Nici căldură nu mai era, dar frigul nu-l simțeam cătuși de puțin, fiindcă eram de-a dreptul sleită după câteva zile fără nimic de mâncare. Credeam cu tărie că urma să mor de foame.

Așa că m-am apucat să-mi scriu testamentul.

Aveam unsprezece ani.

Mai devreme în aceeași zi

Pentru a treia oară, mă hotărâsem să plec să-mi caut mama și sora mai mare, pe nume Keumsun. Se duseseră amândouă cu șase zile în urmă la Rajin-Sonbong, un oraș mare, vecin cu al nostru, ca să încerce să facă rost de mâncare, fiindcă la Eundeok nu se mai găsea nimic. Adunându-mi tot curajul pe care-l aveam în mine, traversasem râul pe pod și o luasem pe strada mare, în direcția gării. Nu erau mulți oameni care să meargă pe cele două trotuare, însă, chiar și așa, tot avusem grijă să mă uit cu atenție la oricine trecea pe lângă mine, doar-doar aș fi văzut-o pe mama întorcându-se din cealaltă direcție. Aruncasem o privire către magazinul de tăiței de pe partea stângă, unde-mi plăcuse la nebunie să mănânc, unde mă dusesse tatăl meu cu diverse ocazii speciale. Ceva mai încolo, zărisem studioul fotografic unde merseserăm odată cu toții, să ne facem un portret de familie. Când ajunsesem, în cele din urmă, la stație, mi se dăduse voie să călătoresc pe gratis la spatele unui autobuz aglomerat, care mergea la Rajin-Sonbong. Drumul până acolo dura în jur de o oră. Probabil că fusesem lăsată să merg fără să plătesc pentru că eram doar un copil.

Pe tot parcursul călătoriei, în disperarea mea de a-mi găsi mama, întruna mă uitasem, nervoasă, dar atentă, la fiecare

mașină și fiecare camion care treceau din sens invers. Eforturile mele fuseseră în zadar; când ajunsesem la destinație, mă trezisem singură în fața unui baraj de bărbați în uniforme. Intrarea în Rajin-Sonbong era blocată de un gard metalic electricizat. Ca să ajungi până în orașul propriu-zis, îți trebuia un permis anume. Probabil că așteptasem acolo cel puțin o oră, cu privirile pline de speranță și de teamă ațintite spre oricine ieșea prin acel gard. Însă din mulțime nu se desprinseseră, din păcate, nici mama, nici sora mea Keumsun. Descurajată, deciseseam că era cazul să mă-ntorc înapoi acasă, fiindcă noaptea se apropia cu pași repezi.

Mai făcusem de trei ori aceeași călătorie, dar, după aceasta, ultima, eram sigură că nu se mai întorceau, nici una, nici alta. Probabil că se-ntâmplase ceva cu ele. Sau, îmi trecuse prin minte, poate că hotărâseră să renunțe la mine, și gata. Cum aveam inima grea și plină de amărăciune, mă lăsasem cuprinsă de resentimente față de mama. La plecare, îmi spusese că urma să revină cu ceva de mâncare „în două sau trei zile”. Îmi lăsase cincisprezece woni nord-coreeni, din care să trăiesc, iar în acel moment mi se păruse o avere, nu glumă. La început, fusesem extaziată – nu mai avusesem atâția bani de când mă știam eu. Ochii îmi străluceau de entuziasm. Ca un adevărat adult, mă dusesem de una singură și mândră la piața de lângă râu, zisă *jangmadang*. Îmi cumpărasem de acolo un calup de tofu și mă întorsesem cu el în micul nostru apartament de la etajul doi al blocului în care locuiam. Cu lingura luam din acel tofu moale, drămuindu-l în așa fel, încât să-mi ajungă până se întorceau mama și sora. Două zile rămăsesem în casă, urmărindu-i cu privirile pe oamenii care treceau pe stradă. Eu și sora mea nu mai mergeam la școală de când ne

murise tatăl, cu câteva săptămâni în urmă, pe 11 noiembrie. Eram prea ocupate să scormonim după rădăcini și lemne în munți, ca să supraviețuim. Și-apoi, am fi fost prea stingherite să ne întorcem la școală, pentru că nu mai aveam nimic de îmbrăcat, care să fie cât de cât prezentabil. Vânduserăm tot ce mai aveam și purtam niște zdrențe. În ultimele zile, de fiecare dată ieșisem din casă cu teama că m-aș fi putut întâlni cu colegi de clasă.

După ce au mai trecut patruzeci și opt de ore, am început să simt foamea care-mi rodea stomacul, iar teama că fusesem părăsită se tot amplifică. După ce terminasem calupul de tofu, nu mai rămăsese nimic în casă de mâncare. Iar mama tot nu se-ntorsese. M-am întins pe jos și am încercat s-adorm, închizând ochii și numărând până la zece în minte; până aș fi terminat, cu siguranță se-ntorcea. Dar am ajuns la zece și nu s-a întâmplat nimic, așa c-am luat-o de la început invers, de la zece la unu. Nici așa nu s-a schimbat nimic.

Curând, am început să sar peste mese. Am găsit pe balcon câteva frunze de napi prăfuite, rămase de când le desfășuraserăm acolo, să se usuce la soare. Am luat câteva mai puțin decolorate, le-am pus la fiert și le-am făcut supă. Două zile, am supraviețuit cu acea fiertură fără urmă de gust.

Au mai trecut două zile, timp în care n-am pus nimic în gură. Nu mai aveam destulă energie nici măcar să ies din casă și să cerșesc sau să fur. Puțin câte puțin, corpul mi s-a obișnuit cu foamea care-mi chinuia burta, însă nu mai aveam putere deloc. Copleșită de slăbiciunea care mă cuprinsese, am încercat să dorm. Mă simțeam de parcă podeaua era gata să se caște și să mă-nghită, de parcă urma să fiu absorbită în străfundurile pământului.

Dintr-odată, am realizat că urma să mor cât de curând. Asta era. Până când mama și sora mea s-ar fi întors acasă, avea să fie prea târziu. Încă de la începutul Marșului Stăruitor – marea foamete nord-coreeană de la mijlocul anilor 1990* –, știam că n-aveam cum să scap cu viață. Mă obișnuisem în așa măsură cu ideea, încât nici nu mă mai temeam de moarte. Chiar și așa, mi-am spus, în sinea mea, că n-aș fi vrut să părăsesc lumea în felul ăsta, fără să las o urmă a trecerii mele prin ea. M-am hotărât brusc să-mi scriu testamentul. Voiam să-i povestesc mamei toate prin câte trecusem. Voiam să știe c-o așteptasem, că făcusem tot posibilul s-o gălesc. Și, mai ales, voiam să știe că mă simțeam abandonată.

Am scos din sertarul măsuței de cafea un carnețel și un creion, dintre puținele obiecte de valoare pe care nu le vânduserăm încă. Hârtia carnețelului era de bună calitate. Ghemuită pe jos, în amurg, am început să-mi scriu testamentul. Am relatat în carnețel toate încercările și tribulațiile mele, inclusiv cele trei călătorii dus-întors până la Rajin-Sonbong. Cu creionul strâns în pumn, cuprinsă de disperare, am umplut o pagină întreagă: „Mami, te-am așteptat. Șase zile te-am tot așteptat. Mă simt ca și cum aș muri cât de curând. De ce nu te-ai întors încă la mine?”

După ce-am terminat pagina, m-a podidit plânsul și m-am prăbușit la podea, în penumbra nopții, care mă învăluia din ce în ce mai mult. Dintr-odată, am auzit zgomote care veneau dinspre casa scării. Mi-a sărit inima din piept.

Dar, vai!, nu erau decât vecinii, care se-ntorceau în apartamentul de-alături.

* Între anii 1994 și 1998, cu un vârf în 1997, Coreea de Nord a trecut printr-o teribilă foamete, a cărei principală cauză a fost oprirea importurilor de alimente din fosta Uniune Sovietică (n. tr.).

Mi-am depus testamentul pe măsuța de cafea și, cu lacrimile curgându-mi șuvoi pe obraji, m-am întins pe jos și am închis ochii. Eram convinsă că urma să nu mă mai trezesc niciodată.

Capitolul 1

Scrisul ca mărturie

Martie 2011. Ușile automate se închid c-o bufnitură. Trenul în care am urcat mă hurducă înainte și înapoi, în timp ce străbate rețeaua de tuneluri subterane a metroului din Seul. Cum stau rezemată de geamul ferestrei, o întreagă paletă de culori de la reclamele strălucitoare începe să defileze pe laturile întunecate ale tunelului, cu lozinci pe care am impresia că nu reușesc să le descifrez. Totul aici, la Seul, în capitala Coreei de Sud, se mișcă prea repede, inclusiv metroul.

Mă numesc Eunsun Kim și astăzi, când scriu aceste rânduri, am douăzeci și cinci de ani.

Dacă v-ați uita la mine, vi s-ar părea, probabil, că sunt ca oricare altă studentă. Pentru că sunt atât de slabă, poate că nici nu v-ați da seama că sunt cea mai mare dintre toți colegii mei. Peste vreo patruzeci de minute, voi ajunge la intrarea universității Sogang, una dintre cele mai bune din Coreea de Sud. Campusul meu nu este la fel de impresionant cum sunt cele de la prestigioasele universități Coreea sau Yonsei, dar asta nu contează, mă simt acolo ca la mine acasă, atât de multe locuri cunoscute sunt și atât de mulți prieteni mi-am făcut.

Mi-am planificat deja ziua în detaliu. Înarmată cu laptopul meu Samsung oranj cu negru, am de gând să-mi petrec ziua la bibliotecă, pregătindu-mă pentru examene. Pe iPhone-ul meu